

Wat is sportstimulering?

Het woord kan nauwelijks tot verwarring leiden. Sportstimulering (soms nog stimulering sportdeelname) zet mensen aan tot sportbeoefening. Veelal kiest men tot een brede duiding van het begrip sport. Niet alleen sporten die bij NOC*NSF zijn aangesloten, niet alleen sporten die aanzetten tot intensief bewegen. Ook activiteiten die in de kern stimuleren tot meer bewegen worden soms omarmd.

Wat is SOK?

Kenmerk van Sport Oriëntatie en Keuze (SOK) projecten is dat jeugd en jongeren in de gelegenheid worden gesteld vrijblijvend kennis te maken met sportactiviteiten.

Setting SOK

Veelal wordt samengewerkt met het onderwijs. De sleutelfunctie van de school is evident; alle leerlingen worden bereikt. Ook worden er SOK activiteiten aangeboden vanuit het club- en buurtwerk. Veelal organiseren verenigingen en commerciële sportscholen het aanbod.

De relatie tussen voorlichting en SOK?

Uiteraard is het legitiem om enkel SOK activiteiten aan te bieden. In de praktijk blijkt een voorlichtingstraject over de verschijningsvormen en achterliggende gezondheidsmotieven voor sport- en bewegingsactiviteiten tot betere resultaten te leiden.

Is ledenwerving het motief?

Uiteraard is het legitiem wanneer een sportaanbieder dit motief heeft. Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst is een gevleugelde uitdrukking. In de praktijk valt het voor de sportvereniging wellicht tegen te horen dat gemiddeld 11% van de cursisten zich aanmeldt als lid van de sportvereniging. De sportaanbieder kan er zelf veel aan doen om dit percentage te verhogen.

Doelgroep

Veel sportaanbieders laten zich leiden door korte termijn effecten en denken dat een SOK project voor de jongste jeugd (groep 3 t/m 5) tot de grootste ledenaanwas leidt. Als argument wordt genoemd dat kinderen in die leeftijd voor het eerst (aangemoedigd door hun ouders) een sport kiezen. Veelal is dan het zwemdiploma net gehaald. Ervan uitgaande dat de gemeente (veelal de organiserende instantie) evenzoveel waarde hecht aan lange termijn effecten is de keuze voor de bovenbouw van het basisonderwijs (groep 6 t/m 8) minstens even legitiem. Kinderen hebben dan al ervaringen met lidmaatschap en krijgen door het SOK project een veel bredere basis aangereikt. De gedachte is dan dat op termijn meer ervaringen hebben opgedaan waardoor ze altijd een sport kunnen kiezen die bij ze past.

Is het aanbod realistisch?

Om een prachtig spetterend sportaanbod te organiseren heb je wellicht alleen wat budget nodig. We zien een prachtige sporthal voor ons vol met dunkende Amerikaanse basketballers die al hip-hoppend de kleine mannetjes leren dribbelen. Dat deze verschijningsvorm waarschijnlijk voor geen meter lijkt op het trainingsuurtje van de lokale basketballvereniging moge duidelijk zijn (laat staan dat de baskets naar beneden gedraaid kunnen worden voor de allerjongsten). Kortom: biedt vooral spektakel en show, je weet dan zeker dat jeugd bij de club snel afhaakt.

Presentatie aanbod

De meest gebruikte toepassing is een programmaboekje met daarin het aanbod sportkennismakingsactiviteiten dat via de scholen wordt verspreid. Uiteraard kan je ook, soms via een stoere flyer, verwijzen naar het aanbod dat op een speciale website wordt gepresenteerd. Een tastbaar produkt dat mee naar huis genomen kan worden zodat een goede keuze gemaakt kan worden werkt in de praktijk nog altijd het best.

Lengte van het aanbod?

Zoals bovengeschetst: een feestje organiseren kan iedereen. Doe er vooral chips en cola bij. Om jeugd een gedegen en veelzijdige oriëntatie op kennismaking met sport te bieden zijn vier lessen nodig; een cursus of clinic dus. Elke sportbond beschikt over deze voorbeeldlessen die in zo'n cursus passen, denk eraan dat het niet alleen om de techniek gaat maar ook de vereniging. Meer dan een groep mensen die aan korfbal doet toch?

Successen

Een zichzelf respecterende gemeente maakt SOK structureel onderdeel van sportbeleid. Niet twee jaartjes het project optuigen en dan weer kiezen voor milieueducatie of alcoholpreventie. Nee, weldoordacht integraal beleid dat zorgt voor structurele verankering in de gemeenschap. Dat jongeren tien jaar na de basisschool nog weer eens terug komen bij de sportaanbieder waar ze toen ooit een cursus volgden, daar gaat het om.

Belangen van de gemeente als organisator

Veelal is de gemeente financier van het SOK programma, vaak ook initiatiefnemer, hoewel soms aangespoord door de lokale sportraad. Een gecoördineerde aanpak waar onderwijs, sport en gemeente vanuit de lokale driehoek samenwerken is essentieel. Scholen worden niet lastig gevallen door tientallen clubs die iets met hun leerlingen wil, verenigingen kunnen aanhaken bij bestaande initiatieven en de gemeente tenslotte scoort! Kinderen en ouders vinden het een geweldig project.

Jeugd sport al genoeg

Deels waar, zo'n 75% van de jeugd in de bovenbouw van het basisonderwijs is al lid van een sportvereniging. Echter nu lid zijn is geen garantie voor de toekomst. Door ze op de basisschool een breed scala van sporten aan te bieden, voorkom je dat ze later gaan afhaken (zie het item successen). Een goed doordachte aanpak zorgt ervoor dat ook niet-sporters zich inschrijven.

Kennis van het lokale sportaanbod

De kennis over het lokale aanbod van sport en bewegen is vaak matig. Inwoners zijn onvoldoende op de hoogte van het sportaanbod in hun directe woon- of werkomgeving. Desondanks hebben vrij veel mensen er behoefte aan zich breder te oriënteren op het sportaanbod zodat ze gevarieerd kunnen kennismaken, zeker volwassenen. De diverse sport- en beweegwijzer zijn mooie voorbeelden om hierin te voorzien.

